

Panna Mária Matka Ustavičnej Pomoci

Každoročne 27. júna slávime liturgickú spomienku na Pannu Máriu Matku Ustavičnej Pomoci. Obraz alebo ešte lepšie ikonu každý z nás dobre pozná. Najväčšími ctiteľmi Matky Ustavičnej Pomoci sú rehoľníci redemptoristi. Aj v našej farnosti sa na sklonku roka 2010 konali ľudové misie, kde títo rehoľníci vrelo odporúčali, aby ikona Matky Ustavičnej Pomoci bola na čestnom mieste v každej rodine. Na ikone vidíme zobrazenú Pannu Máriu s Dieťaťom Ježišom na rukách a archanjelov. Na pravej strane je archanjel Gabriel a na ľavej je archanjel Michal, v rukách držia nástroje Pánovho umučenia. Máriina tvár je ľahko nachýlená k Dieťaťu. Zrak Márie nie je upretý na Ježiša, ale na toho, kto pozerá na obraz. Ako keby sa prihovárala k pozerajúcemu, zároveň svojou pravou rukou ukazuje na svojho Syna. Je to tzv. Hodegetria – „ukazujúca cestu“, „sprievodkyňa na ceste“. Pomenovaný podľa byzantského kostola v Istanbuli, ktorý stal na trase karaván. Skôr než sa vodcovia karaván vydali na nebezpečnú službu sprievodcov púšte, predstúpili pred tento mariánsky obraz a vyprosovali si Božie požehnanie. Mária drží Dieťa na ľavej ruke a pravou rukou naňho ukazuje. Udáva smer cesty. Plná nežnosti a lásky voči nám sa pozerá na nás s materinskou starostlivosťou a ukazuje nám najistejšiu cestu k šťastiu – svojho Syna. On je totiž Cesta, Pravda a Život (porov. Jn 19, 25). Napriek tomu, že Mária je najväčšou postavou obrazu, nie je jeho centrom. V geometrickom strede ikony sa stretávajú ruky Márie a Ježiša (bod, kde sa pretínajú uhlopriečky obrazu). Malé ruky, ktorými sa Ježiš drží Máriinej pravej ruky, pripomínajú, že podobne ako vtedy, keď bol na zemi, sa zveril úplne do jej rúk, tak aj teraz v nebi vkladá do jej rúk všetky milosti, aby nám ich rozdeľovala. A to je hlavné poslanstvo ikony. Jej nežná starostlivosť dodáva nielen témy na uvažovanie o vykúpení, ale tiež aj o Máriinej úlohe, ktorú v ňom mala. Spôsob, akým pristupuje k svojmu Synovi a ako sa na nás pozerá, dáva aj nám nádej, že ak sa budeme na ňu obracať, budeme aj my rovnako materinsky privinutí a vypočutí. Tento obsah obrazu spôsobil, že Mária, ktorú zobrazuje, bola nazvaná Matka ustavičnej pomoci. Nad stredom čela žiari osemcípá zlatá hviezda, o niečo nižšie, po pravej strane hviezda – kríž. Hviezda symbolizuje panenstvo Márie pred a po narodení Ježiša a zdôrazňuje úlohu Márie ako Hviezdy, ktorá vedie k Ježišovi ako betlehemska hviezda mudrcov z východu. Ikona zdôrazňuje človečenstvo Ježiša a zmysel jeho umučenia. Symbolom jeho človečenstva je jeho bosé chodidlo, ktoré odhaľuje uvoľnený sandál. Tvár malého Ježiša má charakteristické črty mládenca. Je

to ten istý Pantokrator, Stvoriteľ neba a zeme, ktorý je často predstavovaný na ikonách ako mládenec s bradou. Ježiš sa pozerá smerom k Otcovi, pretože je Boží Syn. Vlastne od Boha dostal poslanie spasíť svet. Toto poslanie uskutočnil skrze jeho umučenie a smrť. Preto anjeli držia v rukách nástroje umučenia – archanjel Gabriel grécky kríž a štyri klince a archanjel Michal nádobku, kopiju a tyč so špongiou. Avšak oni nezvestujú umučenie, tak ako to niekedy vysvetľovali (Ježiš, vidiac anjela zvestujúceho umučenie, prestrašený hľadá ochranu na rukách Márie, a pritom trati dokonca sandál). Ikona zobrazuje konečný triumf Krista nad utrpením a hriechom. Anjeli, ktorí držia nástroje umučenia, ich ukazujú väčšími ako trofeje víťazstva, vzaté z Kalvárie ráno po zmŕtvychvstaní, než ako nástroje smrti. Preto ich s úctou držia cez závoj. Ježiš sa pritom nepozera na Máriu, ale i na zlaté pozadie obrazu, ktoré symbolizuje zmŕtvychvstanie, nebo. Zlaté pozadie obrazu – symbol víťazstva – hovorí, že je už po umučení, že sme v zmŕtvychvstaní. To nie je divadelná scéna zo života Ježiša a Márie, ale ukázanie osôb, ktoré už žijú zmŕtvychvstaním v nebi, ktoré sa za nás prihovárajú a v ikone k nám vychádzajú a otvárajú na nebo. Taký je zmysel ikony. Ježiš je už oslávený, preto nám anjeli pripomínajú, že Ježiš nás vykúpil, a zmŕtvychvstanie, ktoré ikona sprítomňuje, bolo vyslužené skrze jeho umučenie a spásnu smrť. Preto je vlastne Ježiš prepásaný červeným pásom, čo je symbol lásky posunutej až k mučenictvu, a to až po preliatie krvi. Ježišove šaty sa k nám tiež prihovárajú: zelená farba tuniky znamená božstvo a bronzový plášť človečenstvo – Boh, ktorý sa stal človekom. Mária je však oblečená plášťom viery, tmavomodrá farba, a jej srdce je plné lásky, preto tunika je červenej farby. Sandál je zase symbolom zmluvy, ktorú Ježiš uzavrel so svetom, Boží Syn, ktorý nastolil pokoj medzi nebom a zemou v Ježišovi Kristovi. Veľkým ctiteľom Matky ustavičnej pomoci bol pápež blahoslavený Ján Pavol II., ktorý počas svojej návštevy 30. júna 1991 v Kostole svätého Alfonza v Ríme povzbudzoval redemptoristov a veriacich k prehĺbeniu úcty k obrazu Matky ustavičnej pomoci a príhovor zakončil slovami: „Tak ako dieťa Ježiš, ktoré obdivujeme na tomto uctievanom obraze, aj my chceme držať tvoju ruku. Nechýba ti ani sila, ani dobrota, aby si nám pomohla v každej núdzi, v každej potrebe. To je tvoja hodina! Príď nám na pomoc, buď nám útočiskom a nádejou! Amen.“

*Žehná Vás Váš duchovný otec
Alfonz Vladimír Sabo, farár*

*Čuj, Hospodine,
spravodlivú vec,
prihliadni k môjmu náreku!
Načúvaj modlitbe z úst,
ktoré neklamú!
Premýšľaj o mne
a súd vynes nado mnou,
veď Tvoje oči vidia,
čo je dobré.
Preskúmal si mi srdce,
prezeral si ma za noci,
všetko si videl,
nič si nenašiel.*

*Povedal som si,
že slovom neprestúpim,
a podľa reči Tvojich úst
vyhýbal som sa
násilníckym cestám.
Len po jedinej kráčam, po
Tvojej, na tej sa nikdy môj
krok nepodlomí.*

*Na Teba volám, vypočuj ma,
Bože, svoj sluch mi nakloň,
prijmi moju reč!
Predivne dokáž svoju milosť
všetkým, čo utekajú pred
zlom ku Tebe.
Chráň, ako chrániš oka
zrenicu.
Do tône svojich krídel
ukry ma pred násilníkmi,
čo mi ubližujú,
pred nepriateľmi,
čo sú okolo.*

*Tí svoje srdcia tvrdo zavreli.
Iba ich ústa pyšne
rozprávajú.
Idú nám za stopou
a obkľučujú nás a zohnúť by
nás chceli po tú zem.
Sú ako lev, čo trhá zúriivo,
sú ako levíčatá v úkrytoch.*

Ked' je myšlienkam tesno

Pred časom som počul v rozhlase rozhovor s výtvarným umelcom. Predstaviteľ staršej generácie hovoril o svojej práci, o záľubách, všeobecne o umení, ale aj o životných zásadách, pričom sa otvorene priznal k viere. Pri obligátnej otázke, odkiaľ čerpá inšpiráciu a ako sa rodia jeho diela, odpovedal zaujímavou myšlienkou. Použil formuláciu: „Ked' je myšlienkam tesno...“ Chcel tým povedať, že základom je myšlienka, ktorú akoby autor uchopil a preniesol do diela. Myšlienkam je „tesno“, potrebujú priestor na realizáciu. Je ich dosť, nápady sa rodia, len ich treba vsadiť do rámca života. Ohlasovanie evanjelia je Božou myšlienkou. Je dielom božského Majstra. Akoby aj Božím myšlienkam bolo „tesno“ a potrebovali priestor na realizáciu. Boh to tak zariadil, že ich ohlasovanie je zverené ľuďom, ktorí sú na toto dielo povolani. Stávajú sa nástrojom šírenia myšlienok spásy. Dielo vierozvestov sv. Cyrila a Metoda je aké hodnotné, že všetky ostatné dejinné udalosti sa musia skloniť pred dielom božského génia.

Všetci môžeme vytvárať diela. Dielo vytvára ten, kto prijíma Božie myšlienky a ponúka ich svetu. Vzdelanie, múdrosť a fortieľ sa totiž prijímajú priamo z božského zdroja. Rozjímanie nad Božím slovom je zdrojom veľkých diel v našom živote. Nemusí to hneď znamenať, že máme vždy nové a nové nápady, že ponúkame niečo, nad čím budú všetci žasnúť. Stačí, že nás Božie slovo posilní vo vernosti. Tej je dnes totiž málo. Zvlášť mám na mysli vernosť povolaniu, vernosť v manželstve, vernosť a vytrvalosť vo viere.

Ked' sme sami, dôverne s Bohom, naplňajú nás myšlienky vernosti. Často sa dnes odvolávame na tú vernosť, ktorá súvisí s odkazom solúnskych bratov. Modlime sa, aby nezostala iba v učebniciach dejepisu, na rečníckych pultoch rôznych výročí, v rétorike kandidátov na vysoké posty. Zaujímá nás tá, ktorá vedie k čnosti, ktorá je čitateľná na tých, čo hlásajú evanjelium a vysluhujú sviatosti alebo ich prijímajú. Božích myšlienok a povzbudení je dosť. Nech zvíťazia nad márnymi a prázdnyimi! Nech zvíťazia tie, ktoré nás naplnia tak, ako „Pánov Duch naplnia zemekruh“. Božím myšlienkam je „tesno“ – žiadajú aj tvoju pozornosť!

ŠTEFAN VITKO

Myšlienky Jána Pavla II.

Laik je mostom medzi Cirkvou a svetom. Veľkodušný apoštolát laikov, ktorí sú spojení s pastiermi Cirkvi a oživovaní sviatostnou milosťou, robí Cirkev skutočne Cirkvou.

12. septembra 1983

Ked' zlo vo svete nazývate zlom a odmietať ho konať, ste vedkami Krista - Svetla.

30. januára 1990

V každom okamihu vášho života a vo všetkých vašich každodenných činnostiach sa má prakticky prejavovať plná oddanosť Bohu, ktorý vás postavil do sveta a pre svet.

28. augusta 1984

Všetko má zmysel

Mám oči pre svetlo, pre zeleň jari, belosť snehu, šedý oblak a blankyt neba. Pre hviezdy na nočnej oblohe a pre ten neveriteľný zázrak, že vokol mňa je toľko úžasných ľudí.

Mám ústa pre milé slovo, na ktoré ten druhý čaká. Mám pery pre božskú a ruky pre láskavosť a nehu, pre pomoc trpiacemu. Mám nohy, aby ma priniesli k blížnemu. A mám srdce, aby som svojou blízkosťou, teplom a láskou obdaril ľudí žijúcich v osamelosti a chlade.

Všetko má zmysel.

Všetko má svoj hlboký význam.

Prečo teda nie som šťastný?

Všade ma sprevádza moje telo.

Sú moje oči slepé?

Sú moje ruky bez citu?

Alebo mi vari vyschlo srdce?

Neuvedomujem si, že som stvorený pre radosť?

Phil Bosmans „Nezabúdaj na radosť“

Sväté omše v 13.týždni cezročného obdobia (B)

2.VII. pondelok Návšteva Panny Márie - sviatok «Slovenská»

18.00 Na úmysel ordinára

3.VII. utorok –výročie konsekrácie nášho kostola - slávnosť

18.00 Za ě Fabiána Jurčoviča

Lektori: Jurčovičová M., Blahová M.

4.VII. streda Svätá omša z nasledujúcej slávnosti

18.00 Za ě fundátorov

5.VII. štvrtok - sv. Cyril a Metod – slávnosť - prvý štvrtok

17.00 Adorácia za duchovné povolania

Sviatosť zmierenia – svätá spoveď

18.00 Za ě Jozefa a Zuzanu a rodičov

6.VII. piatok - prvý piatok

17.00 Sviatosť zmierenia – svätá spoveď

18.00 Za ě Jozefa Hrdloviča – 10. výročie

7.VII. sobota - Fatimská sobota

08.00 Za ě Jána a Annu, syna Antona a rodičov

Upratovanie kostola č.d. 254 – 284

8.VII. 14.nedeľa v cezročnom období (B)

08.00 Za ě Jozefa a Rozáliu Kulifajových a rodičov

Lektori: Radakovičová J., Pešková E.

10.00 Za farníkov

Lektori: Hrdlovičová K., Šuplatová M.

14.00 Posvätný ruženec, litánie

Liturgický kalendár

2.VII. pondelok Návšteva Panny Márie - sviatok

3.VII. utorok sv. Tomáš apoštol - sviatok

4.VII. streda sv. Alžbeta Portugalská

5.VII. štvrtok sv. Cyril a Metod - Slovanský vierozvestovia

6.VII. piatok sv. Mária Goretti, panna a mučenica

8.VII. sobota sv. Anton Mária Zaccaria, kňaz

Ľudské srdce potrebuje radosť

„Aby vaša radosť bola úplná!“ Jn 16,25

Prečo ľudia tak radi chodia do kina? - Už ani neviem, kto vtedy v skupine nadhodil túto otázku. Bolo to dievča v zrelom veku. Väčšina z nich pracovala v blízkej textilnej továrni. Ale dobre si pamätám niektoré odpovede.

Prečo ľudia radi chodia do kina? Nuž, lebo tam vidia zaujímavých ľudí, zaujímavé osudy... Lebo sa chcú rozptýliť... Lebo tam konečne nájdú inú tému na rozhovor ako počasie...

Najkrajšiu odpoveď dalo jedno veľmi tiché dievča. Jednoducho povedala: Človek potrebuje niečo pre srdce. Povedala to tak vážne a úprimne, že sa nikto neodvážil zasmiať. Na chvíľu zavládlo hlboké ticho. No vzápätí sa rozprúdila živá debata. Áno, prečo vlastne? V človeku je isté očakávanie, hlad, túžba. K čomu však smeruje tá túžba, ten smäd srdca? Pravdaže hneď padlo slovo, ktoré sa vynorí vždy tam, kde je reč o srdca bóli a o šťastí, slovo láska. Ale v tomto prípade s tým dievčatá nechceli súhlasiť, vraj je to priveľmi všeobecné a toto slovo sa často zneužíva. Tak sa dohodli na slove radosť. Jedna z nich povedala, že ju potrebuje aspoň tak, ako rastlina potrebuje slnko. A ja som pripomenul slová básnika Waltera z Vogehveide: Bez radosti človek nie je na nič súci.

Na tento rozhovor som myslel, keď som sa pripravoval hovoriť na tému: Ježiš a radosť.

Ježiš a žal? V tejto súvislosti sa nám hneď vynoria obrazy. Nepochopený, priateľmi zradený a opustený, nepriateľmi prenasledovaný a zničený. Ukrižovaný.

Ale Ježiš a radosť? O Pánových slzách sa hovorí dva razy. Ale na žiadnom mieste nečítame o jeho smiechu, ani len o jeho úsmeve. A predsa nám zvestovali jeho príchod ako „veľkú radosť“. Tak totiž volá anjel betlehemských pastierov zo sna a tmy: „Zvestujem vám veľkú radosť.“ A zvesť o jeho živote sa volá evanjelium, teda radosná zvesť.

Možno by sa dalo namietať: O tom, čo je samozrejmé, sa často hovorí najmenej, nepodáva sa o tom správa...

Ale jasne vidíme, ako radosť zjasňuje srdcia ľudí všade tam, kam Ježiš príde, kde mu otvorí dvere a srdcia. Hneď na začiatku jeho verejného účinkovania, pri prvom zázraku: Svadobníkom došlo víno. Ježiš dá naplniť krčahy vodou, ktorú premení na víno. Skúsme si predstaviť Pána na tejto svadobnej hostine a zaiste si ho nepredstavíme so smrteľne vážnou tvárou, so zachmúreným a neprístupným výrazom na tvári. Už len skutočnosť, že prijal pozvanie, ba že ho vôbec pozvali, dokazuje, že nebol známy ako nejaký kazič zábavy. Nie, zaiste tam sedel veselý medzi veselými.

A keby bol býval mrzutej mysle, ako by bol mohol nechať povedať otca márnoratného syna: „Jedzme a veselo hodujme!“ A tak isto nechal hovoriť aj pastiera, ktorý našiel stratenú ovцу, keď zvolával susedov a priateľov:

„Radujte sa so mnou!“ A ďalej hovorí Pán, že „bude aj v nebi väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú.“

A žena z podobenstva, ktorá keď stratila drachmu, prehľadala celý dom, až konečne s veľkou radosťou vymietla peniaz spod skrine. Ani ona nemohla ostať sama so svojou radosťou. Preto zvolala priateľky a susedky a spolu oslavovali. „Radujte sa so mnou!“ Na inom mieste hovorí Pán o radosiach rozsievачa a ženca, keď zväža úrodu do stodoly.

Z neho samého musela vyžarovať radosť, veď aj deti sa k nemu búrlivo predierali. O ľuďoch, ktorí ho obklopovali, sa píše, že mali veľkú radosť z jeho krásnych skutkov. A hoci učeníci stáli pred nim často nesmelí a zarazení, aj o nich sa jednoducho a úprimne hovorí: „Učeníci sa zaradovali, keď uvideli Pána.“ A aj vtedy je reč o radosť, keď vážny a chudý Ján Krstiteľ ustupuje pred väčším: „Kto má nevestu, je ženích. A ženíchov priateľ, ktorý je s ním, sa

teší, keď počuje jeho hlas. Tak je aj moja radosť teraz dokonalá.“

Ježiš vôbec nezamľčuje námahu, ktorá je spojená s jeho nasledovaním. No keď hovorí o budúcom smútku apoštolov, dáva aj prislúbenie, že ich žal sa zmení na radosť. Je to ako v prípade dúfajúcej matky, ktorá stoná a narieka vo veľkých pôrodných bolestiach, ale blažená zabúda na všetku bolesť a už sa len raduje, keď jej novorodeniatko položia do náručia.

Pán miloval prírodu. Mal radosť z vrabcov, veď aj Otec nebeský pozná každého z nich a vôbec mu nie sú ľahostajní. Poukazuje na lastovičky, ktoré v kízavom lete krúžia okolo domov: „Pozrite na nebeských vtákov.“ Poukazuje na lúku: „Pozrite na poľné kvety.“ Pozná naliate bobule hrozna, pokorne sa skláňajúce klasy pšenice. Má rád mierne holuby a kučeravé jahňatá. Miluje trblietavé vody Genezaretského jazera a rád sa za chladnej noci člnkuje. A miluje vrchy, na ktorých sa v noci pod šírým nebom posiatom hviezdami modlí k Otcovi. Ale má rád aj družné posedenie s priateľmi, večeru pri zažatej lampe. Áno, veľmi sa líši od trochu drsného a asketického Jána Krstiteľa, ktorý sa na púšti živil kobyľkami a medom divých včiel. Neskrýva sa v Pánových črtách úsmev, keď vraví: „Prišiel Ján. Nejedol a nepil. Hovorili, že je posadnutý. Prišiel Syn človeka, ktorý je a pije. Hovorja: Hľa, zrač a pijan!“?

Pán vôbec nie je proti odriekaniu a obetiam. Ale jasne povie, že ten, kto sa postí, nemá svojou vážnosťou poburovať druhých: „Keď sa postíte, nebuďte zamračení ako pokrytci. Tí si znetvorujú tvár, aby ľudia videli, že sa postia.“ Inak povedané: Pán si necení toho, ktorý chodí s kamennou tvárou, poznačenou všetkými možnými bolesťami: pred kým utíchne každá veselá pieseň, onemie každý smiech; pred kým treba aj mlieko prikryť, aby neskyslo. Nie, nechváli tých priveľmi vážnych, priveľmi prísnych ľudí, pri ktorých má veselý zlé svedomie, akoby sa niečím previnil. On chce jasné oči, žiarivých ľudí. „Vaše svetlo nech svieti pred ľuďmi.“

Pán dobre pozná svet, a preto nehovorí: „Nestarajte sa.“ Ale vraví: „Nebuďte úzkostliví.“ On pozná námahu a bremená. Ale namáhajúcich sa a obťažovaných pozýva:

Podťe, „ja vás občerstvím“. Pán vie, že každý deň má svoje ťažkosti. No verný sluha vojde „do radosti svojho Pána“. Ani na jednom mieste neprotirečí krížu, utrpeniu, smútku. Vždy ide o to, aby ste ostali vo mne, aby som ja ostal vo vás.

V hodine odchodu s nesmiernou naliehavosťou povzbudzuje svojich slovami, v ktorých počuť tlkot jeho srdca: „Ostaňte vo mne, ostaňte v mojej láske. To som vám povedal, aby ste mali v sebe moju radosť a aby vaša radosť bola úplná.“ Jeho radosť je v tom, že je jedno s Otcom. Lebo najblaženejšia zo všetkých blažeností je jednota v láske. Je to radosť, ktorú svet nemôže dať, ale ani vziať. Je to radosť, ktorú ani smútok, ani súženie, ani utrpenie, ani mučenie, ani závisť, ani neprajníctvo nemôže ohroziť.

Tak predsa len padlo slovo o láske. Veď ktože by mohol hovoriť o radosť, a nemyslieť pritom na lásku? Láska a radosť sú tak nerozlučne spojené ako nenávisť a žal, príčina a následok. Možno poviete, no dobre, rád by som bol radosť, ale už mám raz takú vážnu, takmer melancholickú povahu. Všetko beriem vážne, takmer tragicky.

Nechcem vám protirečiť. Charakterové vlastnosti, temperament, to sa nedá zmeniť zo dňa na deň. K tomu vás nechceme povzbudzovať. Dôležité je, aby jadro v nás bolo svetlé, aby svetlo v lampe našej bytosti horelo, aj keby jej tienidlo bolo tmavé. Radosť nie je vo veciach, nie je mimo nás. Radosť musí prebývať v srdci. Tam, v najvnútornejšej komôrke ľudskej bytosti, nemôže v kresťanovi prebývať malomyselnosť, ani zúfalstvo, ani jednoducho nič iné, len radosť. Lebo kresťan je vykúpený. Apoštol Pavol nás ešte aj zo zajatia vyzýva: „Tešte sa v Pánovi!“

Áno, to dievča malo pravdu: Človek potrebuje niečo pre srdce. Ale čo? Nič iné, len radosť. Ale kde a ako ju nájsť? Na to dáva mnohoraké odpovede táto kniha.

Max Rossler „Objav radosť“

ZBYTOČNÉ DREVO

V stratenom kúte sveta, v húštinách hlbokého lesa bol raz jeden rebrík. Bol to jednoduchý rebrík s priečkami zo starého vyschnutého a ošúchaného dreva.

Okolo stáli jedle, smrekovce a brezy. Nádherné stromy. A medzi nimi tento úbohý, žalostný rebrík.

Drevorubači, ktorí pracovali v hore, prišli raz až sem.

S ľútosťou sa pozreli na rebrík. „Čo je to tu, aká haraburda,“ povedal jeden.

„Nie je súca ani na oheň,“ povedal druhý.

Jeden z nich uchopil sekeru a zrazil ho dvoma presnými údermi.

Rebrík sa zrútil. Bol skutočne na nič. A drevorubači so smiechom odišli.

Na tento rebrík sa každý večer šplhal človečik, ktorý zažíhal hviezdy.

Od tej noci na oblohe nad lesom nebolo hviezd.

Aj v nás jestvuje rebrík. Keď ho porovnáваме s toľkými vecami, ktoré každý deň dostávame, je to nič. Ale je to rebrík, z ktorého sa zažíhajú hviezdy na tvojom nebi.

Volá sa modlitba.

Bruno Ferrero „Niekedy stačí jeden slnečný lúč“

Rok nad evanjeliom

Neprisahajte!

Starí poznali hodnotu daného slova. Vedeli, ako ich slovo zaväzuje. Dané slovo sa mohlo vystupňovať až k prisaha. Vtedy bolo už isté a spečatené, že bolo vyslovené pred Bohom. Preto prisaha viazala ľudí smrteľne. Ak ju človek nedodržel, uvalil na seba ťažkú vinu - stal sa krivoprísahníkom. Prisaha totiž zahŕňala Božiu prítomnosť - Boh bol volaný za svedka. On videl a vedel, čo človek prisahal, čo potvrdzoval a sľúbil. A on bdel nad tým, aby sa prisaha dodržala. Boh teda zaručoval pravdivosť prisahy. Kto prisahal, ten akoby donucoval Boha, aby vydržal byť svedkom, kým sa prisaha nesplní. Keďže Boh sám bedlil nad prisahou, ak ju ľudia nedodrжали, zasiahli ho prvého, jeho prvého oklamali. To nemohlo zostať bez trestu. Čo mal Boh robiť s vierolomnosťou?

V Novom zákone sa prisaha považuje za akési zneužívanie Boha na osobné ciele. Veriaci kresťan nemá prisahať. Má hovoriť vždy pravdu. Jednoducho a pokojne. Nemá preháňať silu svojho slova. Boh dáva cez vieru a lásku dosť sily nášmu slovu aj bez prisahy.

Prisaha, ktorú ľudia vymysleli, aby dali svojmu slovu väčšiu váhu, je v Novom zákone nepotrebná. Boh stojí aj tak stále pri nás. Je pri nás, keď hovoríme, a je svedkom aj našich činov. Ak sme pravdiví, stojí za každým našim kresťanským slovom viac, než si môžeme želať. Bolo by povážlivé chcieť si zaistiť Božiu záruku ešte prisahami. Tým by sme znehodnocovali Božiu svätosť. A keď ide o veci malé a malicherné, bola by to doslova urážka.

Priamosť reči

„Vaša reč nech je áno - áno, nie - nie.“ (Mt 5,37)

Máme hovoriť jednoducho a pravdivo. Z takéhoto rýdzeho postoja vyrastajú jednoduché a pravdivé ľudské vzťahy. Čo sme však urobili v živote zo svojho slova a správania! Zmätok. Zasiati srne nedôveru a ustavičné podozrievanie - od obchodu po politiku, od rodiny po medzinárodné vzťahy.

Náš človek si verejne v tlači zastonal: Kam sa podela priamosť našich vzájomných stykov? Oklamať - to je snaha takmer každého a všetkých. Ako sa tým zamotáva život a medziľudské stretania... Aj najelementárnejšia informácia sa stáva pochybnou, relatívnou.

Nielen v reklame a propagande, ale hocikde v živote sa snažíme jeden druhého oklamať. Ako vo futbale pri pokutovom kope. Výsledok? Zamotanosť nad zamotanosť. Útočník si myslí:

Budem sa dívať do ľavého rohu a kopnem do pravého. Brankár si myslí: Díva sa do ľavého rohu, iste kopne do pravého! Budem sa tiež dívať doľava a pripravím sa na pravý roh. A tak to ide donekonečna. Výsledok je potom vecou náhody.

Mnohí ľudia hovoria aj áno, aj nie - podľa toho, čo je výnosné. Hovoria bez presvedčenia. Opakujú frázy. Prispôsobujú sa mienke. Hovoria, čo je druhým príjemné. Tak sa udržujú pri živote. Ako šašovia. A naozaj, v knihe o Tomášovi Morusovi hovorí kráľov šašo: „Išiel som do Londýna a stal som sa tým, čo človeka najistejšie zachráni pred šibenicou - šašom!“

Žiaľ, ľudia sa takto zachraňujú i pred najmenšou neprijemnosťou. A výsledky? Ako nás všetkých ťažia! Ako sa nimi trestáme! O každej udalosti vo svete čítame a počujeme najprotikladnejšie správy a komentáre. Načo sú nám informácie, keď potom nikdy nevieme, ako to vlastne bolo? Nebolo by lepšie vrátiť sa k evanjeliu a držať sa toho, čo povedal Ježiš: „Vaša reč nech je áno - áno, nie - nie. Čo je navyše, pochádza od zlého..“

Milujte svojich nepriateľov

Filozof povedal svojmu synovi: „Je klamárom ten, kto hovorí, že zlo treba premáhať zlom. Lebo ako oheň nehubí oheň, ani zlo neustupuje pred zlom. Oheň sa ničí vodou.“

Kto na úder odpovedá úderom - to je len fyzická ozvena, stará ako svet. Kto úder nevracia a nepomstí sa, lež povie: Začnime raz už ináč, ten tvorí čosi nové. Ľudia obyčajne vracajú úder za úder, a preto sa zlo v dejinách rozmáha. Kto pretrhne túto reťaz odvety, ten vyrazí dych nepriateľovi. To nie je fantázia. Gándhi založil na tomto presvedčení a postupe dokonca svoj politický zápas.

Skúste to so susedom. Možno si nakoniec povie, že ste úplne iný, než si myslel. Zistí, že vás nemôže zatiahnuť do primitívnej hry úderu a odvety. Vracaj každý úder a každú urážku - to je úbohý začarovaný kruh tuposti. Prekročme tento kruh a začnime niečo nové. Možno sa to zapáči aj iným.

Ježiš to robil. Na ňom sa lámala všetka zloba. A nepriateľ stotník nakoniec zvolal: „Naozaj to bol Boží Syn!“ Účinnosť tohto postupu poznáme z ďalších dejín.

Prečo vykoreňovať nenávisť? Pretože bujnie ako zlá burina. Ak niekto rozducha nenávisť pred dvanástimi ľuďmi a povie prvému, aby udrel druhého a druhý tretieho - nenávisť zachváti všetkých a poničia sa. Jediná cesta, ako ju zničiť, je v tom, aby niekto, povedzme šiesty, pretrhol reťaz násillia a nevrhol sa na siedmeho.

Pravda, podľa evanjelia nejde len o nejakú novú taktiku. Ide o odpúšťanie a lásku, ktorú najprv prežil Ježiš, Boží Syn. Ide o pokoru pred Bohom a pred ľuďmi. Ide o to, že Boh odpúšťa všetkým, aj nám, aj mne. Tu už nestačí len rozum a filozofia. Láska k nepriateľom je čin božský a uskutočňuje sa Božou silou, silou milosti.

O takto chápanej láske hovorí starec Zosima v Bratoch Karamazovcoch: „Pred niektorou myšlienkou zastaneš nechápavo, najmä keď vidíš hriešnosť ľudí. Opýtaš sa sám seba: Zvíťazíš silou, či pokornou láskou? Vždy sa rozhodni zvíťaziť pokornou láskou. Rozhodneš sa tak navždy a môžeš si podrobiť celý svet. Pokora lásky - to je hrozná sila, najmocnejšia zo všetkých, ktorej podobnej niet!“ Potom starec pokračuje: „Zas hovorím - nebuďte hrdí. Ani pred malými, ani pred veľkými. Neznenávidíte ani tých, čo vás zavrhnú, tupia, hanobia. Neznenávidíte bezbožných, zloučiteľov, materialistov... lebo aj medzi nimi je mnoho dobrých... Spomeňte si na nich v modlitbe takto: Spas, Pane, všetkých, za ktorých sa nemá kto pomodliť, spas i tých, ktorí sa nechcú k tebe modliť. A hneď doložite: Nie z hrdosti svojej prosím ťa o to, Pane, lebo sám som nehodný, najväčšmi zo všetkých a zo všetkého.“

Pokora pred Bohom, ktorý nás má rád a vydal za nás svojho Syna, nás vedie k tomu, že aj my odpúšťame. Odpúšťame pri pohľade na kríž, pred ktorým sme strašne malí a pred ktorým je každý človek hodný našej lásky, pretože bol hodný lásky Božej.

Ján Chryzostom kardinál Korec

www.fara.sk/vistuk

www.vistuckespektrum.sk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku